

Gimnazija Koper
Cankarjeva 2
6000 Koper

Prostitucij a

v Sloveniji in v primerjavi z Nizozemsko

Kazalo vsebine

1 UVOD.....	6
-------------	---

2 PROSTITUCIJA IN NJENE OBLIKE V SLOVENIJI.....	6
---	---

<u>VEČINA NOČNIH LOKALOV DELUJE ZUNAJ MEST, ZATO PROSTITUCIJA V SLOVENIJI NI ZNAČILEN URBANI POJAV. JE DOBRO ORGANIZIRANA IN SKORAJ IZKLJUČNO »INDOOR« (SE NE DOGAJA NA ULICI) TER PRAV ZATO DOBRO SKRITA OČEM JAVNOSTI, S TEM PA TUDI NE SPROŽA VEČJIH KONFLIKTOV V OKOLICI. PREVLAĐUJE ŽENSKA HETEROSEKSUALNA PROSTITUCIJA. NAJVEČ JE STANOVANJSKE PROSTITUCIJE, SLEDI PROSTITUCIJA PO NOČNIH LOKALIH, MASAŽNIH SALONIH, HOTELSKA PROSTITUCIJA, BORDELI, AGENCIJSKA PONUDBA IN PROSTITUCIJA ZNOTRAJ SPREMLJEVALNIH USLUG.....</u>	6
--	----------

2. 1. ULIČNA PROSTITUCIJA.....	6
--------------------------------	---

O TEJ OBLIKI PROSTITUCIJE GOVORIMO, KO PROSTITUTKE IN PROSTITUTI STOJJO NA PROSTEM(ULICA, CESTA) IN ČAKAJO NA STRANKE; SPOLNI AKT SE ODVIJA V AVTOMOBILU, SOBI, LAHKO TUDI V NARAVI. FINANČNI VLOŽKI PRI TEJ OBLIKI PROSTITUCIJE SO MINIMALNI, SAJ NI NA PRIMER STROŠKOV ZA OGLAŠEVANJE. DELOVNI ČAS VARIIRA, VARNOSTNI RIZIKO JE VISOK ZARADI STRANK, KONKURENČNIH PROSTITUTK IN ZVODNIKOV. HIGIENSKI POGOJI SO ZELO SLABI, DELOVNO MESTO PA JE POGOSTO V MANJ OSVETLJENIH IN NEVARNIH PREDELIH MEST. ULIČNA PROSTITUCIJA OBSTAJA V SLOVENIJI SEZONSKO NA PRIMORSKEM IN GORIŠKEM, KJER JO LOKALNO PREBIVALSTVO POVSEM IGNORIRA. V NAŠI DRŽAVI SE UVELJAVLJA TREND, DA SE PROSTITUCIJA UMIKA Z ULIC ALI VSAJ NA ORGANIZIRANE PREDERE POSEBEJ NAMENJENE TEJ OBLIKI PROSTITUCIJE.....

2. 2. STANOVANJSKA PROSTITUCIJA.....	1
--------------------------------------	---

PRI TEJ OBLIKI ENA ALI VEČ OSEB NUDI SEKSUALNE USLUGE V PRIVATNEM STANOVANJU. V STROŠKE JE LAHKO VŠTETO OGLAŠEVANJE, VENDAR IMA TA OBLIKA ZA PROSTITUTKE IN PROSTITUTE TO PREDNOST, DA LAHKO OPRAVLJAJO SVOJE DELO TUDI NA DOMU. OBČUTEK VARNOSTI JE VEČJI KOT PRI ULIČNEM PROSTITUIRANJU, BOLJŠI SO TUDI HIGIENSKI IN ZDRAVSTVENI POGOJI. KONKURENCA PRI TEJ OBLIKI JE V SLOVENIJI VELIKA, VEČINSKO PA VELJA, DA IMAJO SPOLNE USLUGE ZNOTRAJ NJE NAJNIŽJO CENO. TO NE PRESENEČA, SAJ JE VANJO VKLJUČENO NAJVEČJE ŠTEVILO PROSTITUTK, KAR SE DA RAZLOŽITI Z NEZAPLETENIM NAVEZOVANJEM STIKOV S STRANKAMI. MOŠKI IN ŽENSKJE OBJAVLJAJO OGLASE V KATERIH NAPIŠEJO SVOJO MOBILNO TELEFONSKO ŠTEVILKO, PREKO KATERE SE KLIENTI NATO DOGOVORIJO ZA SREČANJE, ZATO SE JIH JE V POGOVORNEM JEZIKU PRIJEL VZDEVEK »MOBI PROSTITUTKE/PROSTITUTI«.....

NEKATERE PROSTITUTKE IMAJO TUDI FANTE OZ. ZVODNIKE, KI JIH PONAVALI NE SREČAŠ –	1
---	---

VČASIH SO HKRATI S TABO TUDI V STANOVANJU, NI PA NUJNO. STANOVANJA, V KATERIH DELAJO, SO LAHKO PRAVE LUKNJE, KOT PRAZNA SOBA Z JOGIJEM NA TLEH, ALI KAR SOLIDNO OPREMLJENE SOBE. TA OBLIKA PROSTITUCIJE JE VEDNO BOLJ V ROKAH ORGANIZIRANEGA KRIMINALA, SAJ SI V ZADNJIH LETIH ZVODNIKI »RAZDELJUJEJO TRG«. PREDSTAVA O NEODVISNIH PROSTITUTKAH, KI SE PREKO MOBILNIH TELEFONOV DOGOVARJAJO S STRANKAMI IN V SVOJIH STANOVANJIH SLUŽIJO DENAR LE ZASE, JE VELIKOKRAT BOLJ ILUZIJA KOT RESNIČNOST. VSE VEČ JE PRIMEROV OBUPANIH ŽENSK, KATERE SO POD PRETVEZO, DA SO KLIENTI, OBISKALI ZVODNIKI IN JIH SKUŠALI Z GROŽNJAMI, FIZIČNIM NASILJEM IN POSILJEVANJEM PRISILITI, DA BI DELALE ZANJE. V VELIKI VEČINI SO SLOVENKE, NAJDEJO PA SE VMES HRVATICE, BOSANKE, MOLDAVKE IN UKRAJINKE.....

2. 3. MASAŽNI SALONI.....	1
---------------------------	---

TUDI PONUJANJE SPOLNIH USLUG PO MASAŽNIH SALONIH NUDI ZAPOSLENIM DOLOČENO VARNOST, SAJ NE DELAJO SAMI, OBČIAJNO SO TUDI HIGIENSKE RAZMERE ZADOVOLJIVE, KAJTI NAJVEČKRAT DELUJEJO URADNO, POD PRETVEZO NUDENJA OBIČAJNE ALI EROTIČNE MASAŽE, ZATO JIH NADZORUJE TUDI INŠPEKCIJA. KMALU PO OSAMOSVOJITVI SLOVENIJE SO PRIČELI MASAŽNE SALONE ZA KRINKO PROSTITUCIJE UPORABLJATI RAZLIČNI LJUDJE. PRED OBTOŽBAMI O ZVODNIŠTVU IN POSREDOVANJU PRI PROSTITUCIJI SO SE IN SE ORGANIZATORJI ŠE DANES ŠČITIJO PREDVSEM S TEM, DA DELAVKAM IN DELAVCEM PRISKRBIJO POTRDLILA O OPRAVLJENEM TEČAJU MASAŽE. LAHKO NAMREČ GOVORIMO O MEJI MED NAVADNO IN EROTIČNO MASAŽO, VENDAR IMAMO OPRAVITI Z NEVIDNO MEJO MED EROTIČNO MASAŽO IN SPOLNIM ODNOSOM (VIDNJEVIČ 1997). PRIVLAČNOST MASAŽNIH SALONOV JE UPADLA Z UVELJAVLJANJEM MOBILNE TELEFONIJE IN SELITVIJO PROSTITUCIJE V STANOVANJA, KJER NEKATERE PROSTITUTKE MASAŽO ŠE VEDNO NUDIJO, VENDAR KOT DODATNO STORITEV.....1

2. 4. HOTELSKA PROSTITUCIJA.....2

HOTELSKO OKOLJE NUDI VEČ VARNOSTI, KOT DO SEDAJ OMENJENI PROSTORI ŽE ZARADI PRISOTNIH GOSTOV IN OSEBJA. PROSTITUCIJA NAJ BI BILA PRISOTNA PRAKTIČNO PO VSEH SLOVENSКИH HOTELIH. TA JE DOBRO ORGANIZIRANA, PRI NJEJ VELIKOKRAT SODELUJEJO ZAPOSLENI V HOTELU, KI POMAGAJO PRI ORGANIZACIJI, NAVEZOVANJU KONTAKTOV IN POBIRAJO DELEŽE ZASLUŽKA. KATEGORIJA HOTELA NAJ BI PRIČALA TUDI O NIVOJU PROSTITUTKE, KI TAM DELA. OB HOTELSKI JE TAKO TREBA OMENITI ŠE TURISTIČNO PROSTITUCIJO, KO SE ŠTEVILNE PROSTITUTKE SEZONSKO SELIJO PROTI TURISTIČNIM SREDIŠČEM Z NAMENOM PRODAJE SPOLNIH USLUG. ŠTEVILO PROSTITUTK V POSAMEZNIH KRAJIH SE POVEČA TUDI Z OBISKOM TUJIH VOJAKOV(NPR. V KOPRU OB OBISKU VOJAŠKIH LADIJ) ALI OB VEČJIH PRIREDITVAH (CELJSKI SEJEM).....2

V ENEM IZMED POCENI LJUBLJANSKIH HOTELOV, DELA OKROG 30 PROSTITUTK, VENDAR NE V OKVIRU KLASIČNE HOTELSKE PROSTITUCIJE, SAJ PROSTITUTKE OBJAVLJAJO OGLASE IN SE DOGOVARJAJO ZA SESTANKE PREKO MOBILNIH TELEFONIH IN V SOBAH PRAKTIČNO ŽIVIJO. VEČINA PROSTITUTK KI DELAJO V HOTELIH JE ODVISNA OD TRDIH DROG. POGOSTO, KO SE KLIENTI Z NJIMI DOGOVARJAJO ZA SESTANEK, ODLOŽIJO SLUŠALKO TAKOJ, KO JIM POVE, V KATERI HOTEL MORAJO PRITI, ALI PA JO NEPOSREDNO VPRAŠAJO ČE SE DROGIRA. OKOLJE JE ZA KLIENTE NAMREČ VSAJ TAKO POMEMBNO KOT SAM VIDEZ PROSTITUTKE, ZATO TE INTENZIVNO SKRBIJO ZA AMBIENT, V KATEREM NUDIJO SEKSUALNE USLUGE. V SOBAH IMAJO TUDI TUŠ, KJER SE MORA VSAK KLIENT PRED SPOLNIM ODNOSOM STUŠIRATI IN SO MU NA VOLJO TUDI SVEŽE BRISAČE.....2

2. 5. BORDELI.....2

ŽENSKES IN MOŠKI PONUJAJO SVOJE USLUGE V HIŠAH IN STANOVANJIH, KJER DELA VEČ SEKSUALNIH DELAVCEV HKRATI, ZATO JE OBČUTEK VARNOSTI VEČJI. OBIČAJNO JE TO TUDI PRILOŽNOST ZA STIKE Z VELIKIM ŠTEVILOM STRANK, VENDAR JE TUDI KONKURENCA VELIKA. STROŠKI, KI JIH ŽENSKAM NALAGAJO ZA DELOVANJE ZNOTRAJ BORDELA, LAHKO ZAJEMAJO VSE, OD NOČITVE DO PIJAČE, OBLEK, KONDOMOV, UPORABE POSTELJNINE, BRISAČ... BORDELOV V SLOVENIJI URADNO NIMAMO VEČ, VENDAR NEKE VRSTE ILEGALNI BORDELI DELUJEJO PO RAZLIČNIH STANOVANJIH, KJER DELA VEČ OSEB SKUPAJ. PODOBNO FUNKCIJO IMAJO TUDI NEKATERI MASAŽNI SALONI IN HOTELI.....2

2. 6. PROSTITUCIJA PO NOČNIH LOKALIH.....2

GOSTJE V NOČNIH LOKALIH IŠČEJO EROTIČNI AMBIENT IN VČASIIH TUDI SEKSUALNE USLUGE. ZA PROSTITUTKE JE TUKAJ ZARADI PRISOTNOSTI DRUGIH LJUDI OBČUTEK VARNOSTI VEČJI. DELOVNI ČAS JE STALEN, A OBIČAJNO V NOČNIH URAH. SLABE STRANI SO TUDI VSAKODNEVNO KONZUMIRANJE ALKOHOLNIH PIJAČ IN LE MALO MOŽNOSTI ZA UMIK V ZASEBNO SFERO. SAJ MORAJO ZAPOSLENE ŽIVETI V STANOVANJU ALI HIŠI, KI JU NADZORUJE LASTNIK LOKALA.....2

.....3

SLIKA 1- PLES PROSTITUTKE.....3

TRENTNO JE V SLOVENIJI MED 50 IN 70 NOČNIH LOKALOV, V MNOGIH IZMED NJIH JE MOŽNO ZA PLAČILO DOBITI TUDI SEKSUALNE USLUGE. NAČINI, KAKO PRITI DO NJIH, SO RAZLIČNI. V VEČINI PRIMEROV JE TREBA NAJPREJ PLAČATI VSTOPNINO, NATO SKORAJDA OBVEZNO POPITI KAKŠNO DRAGO PIJAČO, ČE GOSTU DELA DRUŽBO KATERA IZMED PRISOTNIH ŽENSK, JE TREBA PIJAČO PLAČATI TUDI ZANJO, POSEBEJ SE PLAČUJEJO TUDI NAROČENI STRIPTIZI. PONEKOD SPOLNIH

USLUG NI MOGOČE DOBITI, SE JE PA VČASIH MOGOČE S PLESALKAMI DOGOVORITI ZUNAJ LOKALA ALI ZUNAJ DELOVNEGA ČASA. TAKRAT SREČANJE POTEKA BOLJ NA RAVNI ZMENKA, KJER ŽENSKA OBIČAJNO PRIČAKUJE, DA JO BO NOVI ZNANEC RAZVAJAL Z RAZLIČNIMI DARILI, VEČERJAMI, OBISKI SAVN IN PODOBNO. SEKS NI NUJNO VKLJUČEN. SPET V DRUGIH NOČNIH LOKALIH JE MOGOČE SPOLNE USLUGE DOBITI BREZ POSEBNIH POSTOPKOV.....	3
PO LOKALIH SO ZAPOSLENE PREDVSEM TUJKE, PO PODATKIH ZZZRS IZDAJO TUJKAM VSAKO LETO OKROG 800 DOVOLJENJ ZA POKLIC BARSKE PLESALKE. VEČINA PLESALK PO NOČNIH LOKALIH JE TOREJ REGISTRIRANIH, ZAPOSLENIH IN ZAVAROVANIH PO VELJAVNI ZAKONODAJI. TODA TRGOVINA Z LJUDMI JE PRAV NA TEM PODROČJU ZASKRBLJUJOČ POJAV. NAJEMNIKI LOKALOV IMAJO NAMREČ ZELO DOBRO ORGANIZIRANO MREŽO SODELAVCEV: NEKDO NOVAČI DEKLETA NA VZHODU, DRUGI JIH PRIPELJE SEM, TRETJI PRISKRBI PAPIRJE, ČETRTE SILI V PROSTITUCIJO... KLJUB TEMU BI BILO KRIVIČNO TRDITI, DA SO VSE ŽENSKE TUKAJ PRISILNO. NEKATERE TUDI VNAPREJ VEDO, KAJ BODO MORALE POČETI, VENDAR PA NE VEDO V KAKŠNIH OKOLIŠČINAH, POD KAKŠNIMI PRITISKI IN ZA KAKŠNO PLAČILO.....	3
2. 7. AGENCIJSKA PONUDBA.....	3
S POSREDOVANJEM STIKOV ZA NAMENE PROSTITUCIJE SE UKVARJA KAR NEKAJ AGENCIJ, KI PO VEČINI OGLAŠUJEJO V ISTIH MEDIJAH KOT STANOVANJSKE PROSTITUTKE. VELIKO JIH JE NASTALO V ZAČETKU DEVETDESETIH, PONOVEN RAZMAH PA DOŽIVLJAJO V ZADNJIH LETIH IN SE SKRIVAJO ZA ŽENITNIMI POSREDOVALNICAMI. Z NJIMI JE ZELO TEŽKO VZPOSTAVITI STIK, SAJ VZPOSTAVLJAJO ŠTEVILNE ZAŠČITNE MEHANIZME, DA JIH POLICIJA NE BI MOGLA OBTOŽITI POSREDOVANJA PRI PROSTITUCIJI ALI ZVODNIŠTVA; IZ OGLASOV SODEČ PA IMAJO V SVOJI PONUDBI VSE, KAR BI SI »EVENTUELNA KLIENTELA« UTEGNILA ZAŽELETI.....	3
V SVOJIH PONUDBAH NUDIJO TUDI ŠTUDENTKE KOT »VIKEND PAKETE«. ŠTUDENTKA V KAKŠNEM HOTELU PREŽIVI S STRANKO KONEC TEDNA IN S TEM PRISLUŽI 850 €. GRE LE ZA OBČASNO UKVARJANJE S PROSTITUCIJO, OD ŽENSKSE SE LAHKO PRIČAKUJE, DA SE MORA NA SREČANJE TUDI PRIPRAVITI, ZATO JI PRISKRBIJO USTREZNE INFORMACIJE, DA LAHKO POLNO SODELUJE V POGOVORIH Z BODOČO STRANKO ALI NJENIMI ZNANCI, POSLOVNIMI PARTNERJI (POPOV 1999)....	4
2. 8. SPREMLJEVALNI SERVISI.....	4
PRI SPREMLJEVALKAH OZIROMA »ESCORTU« GOVORIMO O PROSTITUCIJI NAJVIŠJEGA NIVOJA, KJER SO ZASLUŽKI NAJVEČJI, NI PA NUJNO, DA SO LE V GOTOVINI, AMPAK SO TO LAHKO TUDI ŠTEVILNA DARILA IN DRUGE USLUGE. TA OBLIKA SE ODVIJA V POPOLNI TAJNOSTI, POGOSTO IMAJO TELEFONSKO ŠTEVILKO PROSTITUTKE LE IZBRANI IN NI NIKJER OGLAŠEVANA. NAJVEČKRAT SO KLIENTI ZAPRT, STALEN KROG LJUDI ALI TUDI SAMO EN SAM MOŠKI, OZ. ŽENSKA. TA OBLIKA NAJ NE BI BILA V STIKU Z NASILNIM KRIMINALOM. KER VELJA PRI PROSTITUCIJI TUDI RAZMERJE – VEČ PLAČAŠ, VEČ DOBIŠ- STRANKE OD ŽENSK/MOŠKIH NA POZIV PRIČAKUJEJO VEČ INTIMNOSTI. IZMED VSEH OBLIK PROSTITUCIJE SE LAHKO PRAV PRI TEJ ZGODI, DA SE VZPOSTAVI OBOJESTRANSKO ZAUPANJE IN PREVLADEJO PRISTNA ČUSTVA.....	4
<u>3 MNOŽICA V PRIMEŽU KRIMINALA.....</u>	<u>4</u>
<u>4 STRATEGIJE ZA PREŽIVETJE.....</u>	<u>5</u>
<u>5 KLIENTI – STRANKE.....</u>	<u>6</u>
<u>6 DEKRIMINALIZACIJA IN LEGALIZACIJA.....</u>	<u>6</u>
<u>7 PROSTITUCIJA NA NIZOZEMSKEM.....</u>	<u>8</u>
7. 1. AMSTERDAMSKI MODEL.....	9
7. 2. SLABE STRANI.....	10
7. 3. INDIFERENCA.....	11
7. 4. ORGANIZACIJE.....	11

7. 5. VRSTA IN CENA PROSTITUCIJE.....	11
7. 6. PROBLEMI.....	12

8 ZAKLJUČEK.....	14
-------------------------	-----------

ŠTUDENTKA P.....	15
------------------	----

Kazalo slik

Slika 1- ples prostitutke.....	3
Slika 2 - trde droge.....	5
Slika 3.....	9

1 UVOD

Prostitucija je v Sloveniji tako na področju etnologije in antropologije kot sociologije slabo raziskana. Analiziranje prostitucije že samo po sebi trči ob stalno nadaljevanje spektra spolne nepravilnosti v patriarhalnih družbah in našo pogosto-delno spoznano, delno tabuizirano – strast za seks, kar je kombinacija, ki vzbuja visoko konfliktne in neharmonične reakcije. V tej nalogi, se bom osredotočila na prostitucijo v Sloveniji, ter jo v nekaterih pogledih primerjala z prostitucijo na Nizozemskem.

2 PROSTITUCIJA IN NJENE OBLIKE V SLOVENIJI

Večina nočnih lokalov deluje zunaj mest, zato prostitucija v Sloveniji ni značilen urbani pojav. Je dobro organizirana in skoraj izključno »indoor« (se ne dogaja na ulici) ter prav zato dobro skrita očem javnosti, s tem pa tudi ne sproža večjih konfliktov v okolici. Prevladuje ženska heteroseksualna prostitucija. Največ je stanovanjske prostitucije, sledi prostitucija po nočnih lokalih, masažnih salonih, hotelska prostitucija, bordeli, agencijska ponudba in prostitucija znotraj spremljevalnih uslug.

2. 1. ULIČNA PROSTITUCIJA

O tej obliki prostitucije govorimo, ko prostitutke in prostituti stojijo na prostem (ulica, cesta) in čakajo na stranke; spolni akt se odvija v avtomobilu, sobi, lahko tudi v naravi. Finančni vložki pri tej obliki prostitucije so minimalni, saj ni na primer stroškov za oglaševanje. Delovni čas variira, varnostni riziko je visok zaradi strank, konkurenčnih prostitutk in

zvodnikov. Higijenski pogoji so zelo slabi, delovno mesto pa je pogosto v manj osvetljenih in nevarnih predelih mest. Ulična prostitucija obstaja v Sloveniji sezonsko na Primorskem in Goriškem, kjer jo lokalno prebivalstvo povsem ignorira. V naši državi se uveljavlja trend, da se prostitucija umika z ulic ali vsaj na organizirane predele posebej namenjene tej obliki prostitucije.

PROSTITUCIJA

2. 2. STANOVANJSKA PROSTITUCIJA

Pri tej obliki ena ali več oseb nudi seksualne usluge v privatnem stanovanju. V stroške je lahko všteto oglaševanje, vendar ima ta oblika za prostitutke in prostitute to prednost, da lahko opravljajo svoje delo tudi na domu. Občutek varnosti je večji kot pri uličnem prostituiranju, boljši so tudi higieni in zdravstveni pogoji. Konkurenca pri tej obliki je v Sloveniji velika, večinsko pa velja, da imajo spolne usluge znotraj nje najnižjo ceno. To ne preseneča, saj je vanjo vključeno največje število prostitutk, kar se da razložiti z nezapletenim navezovanjem stikov s strankami. Moški in ženske objavljajo oglase v katerih napišejo svojo mobilno telefonsko številko, preko katere se klienti nato dogovorijo za srečanje, zato se jih je v pogovornem jeziku prijel vzdevek »mobi prostitutke/prostituti«.

Nekatere prostitutke imajo tudi fante oz. zvodnike, ki jih ponavadi ne srečaš – včasih so hkrati s tabo tudi v stanovanju, ni pa nujno. Stanovanja, v katerih delajo, so lahko prave luknje, kot prazna soba z jogijem na tleh, ali kar solidno opremljene sobe. Ta oblika prostitucije je vedno bolj v rokah organiziranega kriminala, saj si v zadnjih letih zvodniki »razdeljujejo trg«.

Predstava o neodvisnih prostitutkah, ki se preko mobilnih telefonov dogovarjajo s strankami in v svojih stanovanjih služijo denar le zase, je velikokrat bolj iluzija kot resničnost. Vse več je primerov obupanih žensk, katere so pod pretvezo, da so klienti, obiskali zvodniki in jih skušali z grožnjami, fizičnim nasiljem in posiljevanjem prisiliti, da bi delale zanje. V veliki večini so Slovenke, najdejo pa se vmes Hrvatice, Bosanke, Moldavke in Ukrajinke.

2. 3. MASAŽNI SALONI

Tudi ponujanje spolnih uslug po masažnih salonih nudi zaposlenim določeno varnost, saj ne delajo sami, občajno so tudi higienske razmere zadovoljive, kajti največkrat delujejo uradno, pod pretvezo nudenja običajne ali erotične masaže, zato jih nadzoruje tudi inšpekcija. Kmalu po osamosvojitvi Slovenije so pričeli masažne salone za krinko prostitucije uporabljati različni ljudje. Pred obtožbami o zvodništvu in posredovanju pri prostituciji so se in se organizatorji še danes ščitijo predvsem s tem, da delavkam in delavcem priskrbijo potrdila o opravljenem tečaju masaže. Lahko namreč govorimo o meji med navadno in erotično masažo, vendar imamo opraviti z nevidno mejo med erotično masažo in spolnim odnosom (Vidnjevič 1997). Privlačnost masažnih salonov je upadla z uveljavljanjem mobilne telefonije in selitvijo prostitucije v stanovanja, kjer nekatere prostitutke masažo še vedno nudijo, vendar kot dodatno storitev.

PROSTITUCIJA

2. 4. HOTELSKA PROSTITUCIJA

Hotelsko okolje nudi več varnosti, kot do sedaj omenjeni prostori že zaradi prisotnih gostov in osebja. Prostitucija naj bi bila prisotna praktično po vseh slovenskih hotelih. Ta je dobro organizirana, pri njej velikokrat sodelujejo zaposleni v hotelu, ki pomagajo pri organizaciji, navezovanju kontaktov in pobirajo deleže zaslужka. Kategorija hotela naj bi pričala tudi o nivoju prostitutke, ki tam dela. Ob hotelski je tako treba omeniti še turistično prostitucijo, ko se številne prostitutke sezonsko selijo proti turističnim središčem z namenom prodaje spolnih uslug. Število prostitutk v posameznih krajih se poveča tudi z obiskom tujih vojakov (npr. v Kopru ob obisku vojaških ladij) ali ob večjih prireditvah (Celjski sejem).

V enem izmed poceni ljubljanskih hotelov, dela okrog 30 prostitutk, vendar ne v okviru klasične hotelske prostitucije, saj prostitutke objavljajo oglase in se dogovarjajo za sestanke preko mobilnih telefonih in v sobah praktično živijo. Večina prostitutk ki delajo v hotelih je odvisna od trdih drog. Pogosto, ko se klienti z njimi dogovarjajo za sestanek, odložijo slušalko takoj, ko jim pove, v kateri hotel morajo priti, ali pa jo neposredno vprašajo če se drogira. Okolje je za kliente namreč vsaj tako pomembno kot sam videz prostitutke, zato te intenzivno skrbijo za ambient, v katerem nudijo seksualne usluge. V sobah imajo tudi tuš, kjer se mora vsak klient pred spolnim odnosom stuširati in so mu na voljo tudi sveže brisače.

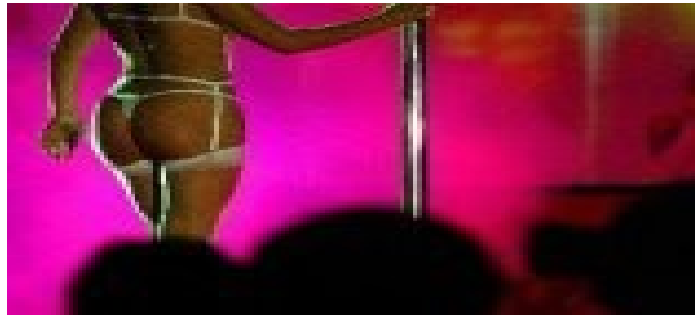
2. 5. BORDELI

Ženske in moški ponujajo svoje usluge v hišah in stanovanjih, kjer dela več seksualnih delavcev hkrati, zato je občutek varnosti večji. Običajno je to tudi priložnost za stike z velikim številom strank, vendar je tudi konkurenca velika. Stroški, ki jih ženskam nalagajo za delovanje znotraj bordela, lahko zajemajo vse, od nočitve do pijače, oblek, kondomov, uporabe posteljnine, brisač... Bordelov v Sloveniji uradno nimamo več, vendar neke vrste ilegalni bordeli delujejo po različnih stanovanjih, kjer dela več oseb skupaj. Podobno funkcijo imajo tudi nekateri masažni saloni in hoteli.

2. 6. PROSTITUCIJA PO NOČNIH LOKALIH

Gostje v nočnih lokalih iščejo erotični ambient in včasih tudi seksualne usluge. Za prostitutke je tukaj zaradi prisotnosti drugih ljudi občutek varnosti večji. Delovni čas je stalen, a običajno v nočnih urah. Slabe strani so tudi vsakodnevno konzumiranje alkoholnih pijač in le malo možnosti za umik v zasebno sfero. Saj morajo zaposlene živeti v stanovanju ali hiši, ki ju nadzoruje lastnik lokala.

PROSTITUCIJA

Slika 1- ples prostitutke

Trenutno je v Sloveniji med 50 in 70 nočnih lokalov, v mnogih izmed njih je možno za plačilo dobiti tudi seksualne usluge. Načini, kako priti do njih, so različni. V večini primerov je treba najprej plačati vstopnino, nato skorajda obvezno popiti kakšno drago pijačo, če gostu dela družbo katera izmed prisotnih žensk, je treba pijačo plačati tudi zanjo, posebej se plačujejo tudi naročeni striptizi. Ponekod spolnih uslug ni mogoče dobiti, se je pa včasih mogoče s plesalkami dogovoriti zunaj lokala ali zunaj delovnega časa. Takrat srečanje poteka bolj na ravni zmenka, kjer ženska običajno pričakuje, da jo bo novi znanec razvajal z različnimi darili, večerjami, obiski savn in podobno. Seks ni nujno vključen. Spet v drugih nočnih lokalih je mogoče spolne usluge dobiti brez posebnih postopkov.

Po lokalih so zaposlene predvsem tujke, po podatkih ZZZRS izdajo tujkam vsako leto okrog 800 dovoljenj za poklic barske plesalke. Večina plesalk po nočnih lokalih je torej registriranih, zaposlenih in zavarovanih po veljavni zakonodaji. Toda trgovina z ljudmi je prav na tem področju zaskrbljujoč pojav. Najemniki lokalov imajo namreč zelo dobro organizirano mrežo sodelavcev: nekdo novači dekleta na vzhodu, drugi jih pripelje sem, tretji priskrbi papirje, četrti sili v prostitucijo... Kljub temu bi bilo krivično trditi, da so vse ženske tukaj prisilno. Nekatere tudi vnaprej vedo, kaj bodo morale početi, vendar pa ne vedo v kakšnih okoliščinah, pod kakšnimi pritiski in za kakšno plačilo.

2. 7. AGENCIJSKA PONUDBA

S posredovanjem stikov za namene prostitucije se ukvarja kar nekaj agencij, ki po večini oglašujejo v istih medijih kot stanovanjske prostitutke. Veliko jih je nastalo v začetku devetdesetih, ponoven razmah pa doživljajo v zadnjih letih in se skrivajo za ženitnimi posredovalnicami. Z njimi je zelo težko vzpostaviti stik, saj vzpostavljajo številne zaščitne mehanizme, da jih policija ne bi mogla obtožiti posredovanja pri prostituciji ali zvodništva; iz oglasov sodeč pa imajo v svoji ponudbi vse, kar bi si »eventuelna klientela« utegnila zaželeli.

PROSTITUCIJA

V svojih ponudbah nudijo tudi študentke kot »vikend pakete«. Študentka v kakšnem hotelu preživi s stranko konec tedna in s tem prisluži 850 €. Gre le za občasno ukvarjanje s prostitucijo, od ženske se lahko pričakuje, da se mora na srečanje tudi pripraviti, zato ji priskrbijo ustrezne informacije, da lahko polno sodeluje v pogovorih z bodočo stranko ali njenimi znanci, poslovnimi partnerji (Popov 1999).

2. 8. SPREMLJEVALNI SERVISI

Pri spremljevalkah oziroma »escortu« govornimo o prostituciji najvišjega nivoja, kjer so zaslužki največji, ni pa nujno, da so le v gotovini, ampak so to lahko tudi številna darila in druge usluge. Ta oblika se odvija v popolni tajnosti, pogosto imajo telefonsko številko prostitutke le izbrani in ni nikjer oglaševana. Največkrat so klienti zaprt, stalen krog ljudi ali tudi samo en sam moški, oz. ženska. Ta oblika naj ne bi bila v stiku z nasilnim kriminalom. Ker velja pri prostituciji tudi razmerje – Več plačaš, več dobiš- stranke od žensk/moških na poziv pričakujejo več intimnosti. Izmed vseh oblik prostitucije se lahko prav pri tej zgodi, da se vzpostavi obojestransko zaupanje in prevladajo pristna čustva.

3 MNOŽICA V PRIMEŽU KRIMINALA

Po policijskih ocenah je v Sloveniji okrog 1400 prostitutk, a ker so zelo skrita populacija, so se na Upravi kriminalistične policije strinjali, da so številke višje, okrog 3000.

Denar igra v svetu prostitucije osrednjo vlogo in je med prvimi motivi, ki jih navajajo ženske in moški, ob vprašanju, zakaj se prostituirajo. Večina jih vidi v tem prehodno rešitev, možnost za zaslužek večje količine denarja in kasnejšo vrnitev v tako imenovano »main stream«, torej povsem običajno družbo, z višjim kapitalom in v boljši poziciji. Žal to le redkim uspe.

Toda čeprav raziskave in prostitutke poudarjajo predvsem ekonomske razloge za prostituiranje, prostitucije ni mogoče razumeti, če ne upoštevamo, da se mnogo žensk v svoji mladosti socializira za vlogo seksualnega objekta. V ozadju so pogosto zlorabe v družini, prostitutke in prostituti so neizobraženi, pobegli od doma, matere samohranilke, ali so odvisni od droge. Večji del jih je torej v prostitucijo zaveden ali tudi neposredno prisiljen- to še posebej velja za tujke, ki delajo v naši državi. Zvodniki ženske različno rekrutirajo v prostitucijo, pri čemer so nekatere bolj ali manj slučajne, vendar lahko tudi del dobro premišljenih in organiziranih strategij, kot so obljube za dobro plačano delo, študij v tujini, poroko... Tiste prostitutke, ki so v prostitucijo prisiljene, lahko kljub intenzivnemu in napornemu delu ostanejo brez zaslužka ali celo v dolgovih, če jim zvodniki poberejo ves

PROSTITUCIJA

denar. Tudi ko ženske do konca izčrpajo in niso več primerne za nadaljnjo prodajo kot prostitutke, jih izkoristijo še za rezervne dele pri »trgovini z organi in krvjo«. Ženskam ki se znajdejo v takšni situaciji pomagajo lokalne nevladne organizacije ki jih skušajo vključiti v integracijske programe.

Skok v prostitucijo je hiter, a pot iz nje dolga in veliko bolj naporna.

4 STRATEGIJE ZA PREŽIVETJE

S prostituiranjem je povezana velika stigma, zato večina prostitutk in prostitutov vodi dvojno življenje in v zasebnih odnosih svoje početje prikrivajo.

Prostitutke in prostitutni so v Sloveniji atomizirana množica, saj se med seboj ne družijo, se tudi ne čutijo povezani, se ne povezujejo in niso organizirani. Tako je predvsem pri tistih, ki delajo znotraj stanovanjske prostitucije. Nekoliko drugače je pri tujkah v nočnih lokalih, saj so zaradi istega delovnega mesta in največkrat tudi skupnega bivališča prisiljene sodelovati med seboj, vendar se tudi one nočejo identificirati z drugimi prostitutkami in jih zato pogosto omalovažujejo. Prostitutke in prostitutni skušajo ločevati svojo osebnost od svojega dela, ter med svojimi čustvi in telesi (»Prodati telo, a ne duše!«)

Prostituiranje pusti za seboj fizične in psihične posledice. Pogoste psihične težave so različne travme, stres, depresije in anksioznost. Veliko prostitutk in prostitutov se zato zateče k samoterapiji z alkoholom in drugimi drogami. Največ je prisotnega alkohola, še posebej pri ženskah, ki delajo po nočnih lokalih, kjer je omamljanje pralitično službena obveza. Obstaja več pričevanj o odvisnicah od heroina, ki delajo kot prostitutke. V višjih krogih in pri tistih, ki zaslužijo večje vsote, je bolj prisoten kokain. Nekateri zvodniki dajejo prostitutkam droge, zaradi katerih so potem bolj voljne med spolnimi odnosi. Mamila lahko obenem zvodnikom služijo tudi kot učinkovito sredstvo za vzpostavljanje kontrole nad prostitutkami.

Slika 2 - trde droge

5 KLIENTI - STRANKE

Moški ne predstavljajo le skoraj stodontnega deleža med uporabniki seksualnih uslug v prostituciji, ampak jo obvladujejo tudi na drugih ravneh: so zvodniki, večina oblasti, ki ureja in preganja prostitucijo, je v rokah moških in v seksualni industriji je največ podjetnikov prav moškega spola. Morda od tod izvira zaščita strank prostitucije(moških), ki uživajo veliko več pravic kot prostitutke in prostituti.

Reakcije okolice na to, da nekdo koristi usluge prostitucije, so lahko zelo različne, od posmehovanja do prezira. Srečujemo se s kontradiktornimi stališči, ko plačevanje za spolne usluge za mnoge pomeni neuspeh v življenju, spet v drugih krogih pa prav obratno, saj si je nekdo sposoben »privoščiti spremljevalko«.

Vse stranke ne iščejo le seksualnih uslug, ampak tudi pogovor, razumevanje, družbo, kar pomeni, da stranke pričakujejo tovrstne usluge pri vseh oblikah prostitucije. Večina klientov ki obiskuje prostitutke je poročenih.

Podatki o tem, kakšen je delež ljudi, ki obiskujejo prostitutke in prostitute zelo variirajo. V Sloveniji naj bi bilo med 40 in 60 tisoč klientov.

6 DEKRIMINALIZACIJA IN LEGALIZACIJA

Dekriminalizacija prostitucije leta 2003 je prinesla s seboj številne prednosti: prostitucijo ter s tem prostitutke in prostitute je vsaj deloma premaknila iz kriminalnega podzemlja, postali so manj izpostavljeni nasilju in bolj dostopni raziskovanju policije in preganjanju kriminalnih dejanj znotraj prostitucije. Zdaj lahko brez bojazni, da bodo najprej obremenili sebe, prijavijo nasilne kliente. Vendar je dekriminalizacija dobra rešitev le, če bodo sledili še ukrepi na področju socialnega in zdravstvenega varstva, ter bodo zvodništvo, trgovina z ljudmi in druga kriminalna dejanja strogo preganjana.

IN ZAKAJ NE KAR TAKOJ LEGALIZACIJA?

Zavedati se moramo, da prednosti legalizacije uživajo predvsem klienti, ne pa prostitutke in prostituti sami. Razen tega jih »getoizira« v določene mestne četrti ali bordele. Podatki iz držav, kjer cveti seksualna industrija in je legalizirana s strani države, pa kažejo da je od 80 do 90 odstotkov žensk pod kontrolo zvodnikov. Sploh je vprašljivo, kako bi legalizacija v slovenskih razmerah delovala, saj gre največkrat za dejavnost, ki naj bi bila prehodnega značaja, zato si večina prostitutk in prostitutov ne želi, da bi bilo njihovo delo kjerkoli registrirano. Ker je glavni motiv denar, ki ga je treba zaslužiti čim več v čim krajšem času, se

PROSTITUCIJA

seksualni delavci in delavke bojijo, da bi jim država odžirala del tega težko prisluženega denarja.

Tudi država bi pri tem dobila svoj del iz davkov. A vprašanje je, če so se tisti, ki ta posel danes vodijo ilegalno, pripravljene odpovedati tako velikemu dohodku iz svojih rok. Vemo namreč, da sta prostitucija in trgovina z belim blagom zelo donosne dejavnosti. Če želi Slovenija napraviti red na tem področju, potem morajo svoj del k reševanju prispevati tudi organi pregona: policija, sodišče... Pri samem nadzoru v primeru popolne legalizacije prostitucije pa bo nujno potrebna večja angažiranost raznih inšpekcijskih služb (od zdravstvene, delovne, sanitarne...) ter raznih nevladnih organizacij. Vsekakor pa se strinjamo, da bi morala družba več storiti na področju urejanja odnosov med moškim in žensko. Ko bo država odgovorila na te socialne izzive, predvsem pa zmanjšala nezaposlenost žensk, potem bo tudi manj tistih, ki se s to dejavnostjo ukvarjajo izključno zaradi preživetja in ne zato, ker si to želijo zaradi lastnega veselja. Še posebej so zaskrbljujoči podatki, da je starostna meja deklet ki se ukvarjajo s prostitucijo vedno nižja. S tem se že dokaj pogosto ukvarjajo študentke, ki si morajo na ta način plačevati »brezplačno šolstvo«.

Razprava o legalizaciji prostitucije se je končala z glasovanjem o predlogu novega zakona, ki naj bi med drugim prostitucijo obravnaval kot obrtniški poklic. Prostitutke naj bi po novem zakonu svojo dejavnost opravljale v okviru s.p. podjetij. Predlog zakona predvideva tudi subvencijo za nakup stanovanja in erotičnih pripomočkov. Po vsaki storitvi bi prostitutke kot s.p. izdale račun s podrobnim opisom storitve, ter časom trajanja storitve. Poročeni moški, bodo po novem zakonu, račune pridobljene od prostitutk uveljavljali kot davčno olajšavo. S tem ukrepom namerava vlada zmanjšati zastoje na sodišču zaradi razpadlih zakonskih zvez. Na referendumsko vprašanje »Ali ste za legalizacijo javnih hiš?« imamo Slovenci zelo liberalen odnos, saj je bil rezultat 43 za in 7 proti. Ali bomo zopet priče sporom z lokalno skupnostjo, tako kot je bilo v primeru komun za zdravljenje narkomanov? Zanimivo pa je, da je da so za legalizacijo glasovale predvsem ženske, medtem ko podatki kažejo, da so uporabniki predvsem moški.

7 PROSTITUCIJA NA NIZOZEMSKEM

Prodaja spolnih storitev sama po sebi ni zakonsko prepovedana v nobeni od držav EU. Nelegalna je le organizirana oblika prostituiranja druge osebe. Nazorneje: prostovoljno prodajanje spolnih užitkov je legalno, bordeli ipd. pa so nezakoniti. Podobno tudi v Sloveniji zvodništvo in posredovanje pri prostituciji veljata za kaznivo dejanje, prostitucija sama pa ne. Nizozemska je imela podobno zakonsko podlago, a je doslej dopuščala tudi organizirano prostitucijo. Vprašanje getoiziranja je država rešila tako, da dovoljuje največ 50 "oken" v ulici, to pa pomeni, da je obrt razpršila po širšem delu mesta in jo tako socializirala. Legalizacija (leta 2000) je tipično nizozemski način reševanja zadev, kot so droge, splav in prostitucija. Zato novi zakon nikogar ne vznemirja, prej bi lahko rekli, da se je javnost nanj odzvala zdolgočaseno. To velja za eno najstarejših držav v Evropi. Nizozemska legalizacija prostitucije je čisto politična. Strankarski boj. Zastavljena je bila v začetku osemdesetih let, konkretno uresničena pa šele sedaj. Na podlagi preproste politično-ekonomske logike kompromisa med reguliranjem trga in socialno usmerjeno politiko so se odtlej prerekale konservativne in socialnodemokratsko-liberalne stranke. Prostitucijo sprejemata obe strani, edina razlika je, da jo konservativci štejejo za nujno zlo, liberalnejši politiki pa za družbeno realnost. Prostovoljna prostitucija je na Nizozemskem de facto že dolgo dekriminlizirana in vključena v infrastrukturo javnega življenja. Zakonsko legalizirana je bila že leta 1911, 250. člen zakonodaje, ki je urejal to vprašanje, so odtlej le dopolnjevali. Mestne občine si želijo javni red, zato še krepijo težnjo države, da pogleda skozi prste, če je vse tiho in mirno. Zaradi razraščanja vladnega menedžmenta pa subkulture le stežka ostajajo zunaj dometa državnega nadzornega aparata. Vladi je bilo ukvarjanje z razmerji med zaposlenimi in zaposlovalci na tem področju očitno odveč. Prepustila je udeležencem, da težave rešijo sami. Tako so se pred približno tremi leti v Amsterdamu zbrali predstavniki lastnikov seksklubov, lastnikov oken in kolektiv prostitutk De Rode Draad in prišli do skupne ugotovitve: bolj zaželeno je, da so prostitutke in prostitutke "svobodni kulturni delavci" kot da delajo v najemniških razmerjih, sicer je tveganje zaradi prehudega pritiska na lastnika preveliko. Delodajalec je popolnoma odgovoren za varnost, zdravje in delovne razmere podrejenih. Poklic sam pa ni med najvarnejšimi. Na podlagi njihovega dogovora je država izpeljala licenčni sistem in prostitucijo vključila v sistem socialne varnosti ter zanjo določila delovne in varnostne standarde.

PROSTITUCIJA

7. 1. AMSTERDAMSKI MODEL

Enakopravnost delavk v najstarejši obrti z drugimi državljanke in državljani pomeni, da bodo morale za svoje delo odslej izstavlјati račune in plačevati davke; da bodo vključene v redni socialni sistem zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja; da bodo imele enake možnosti pri najemanju posojila (banke njihovih dohodkov doslej niso štete za legitimne); da bodo lahko zahtevale enakovredne delovne razmere (npr. svobodno izbiro poklica, delovnega časa, strank, delovnih prostorov ...); da bodo, kar zadeva telesno, spolno in psihično nedotakljivost, pred zakonom obravnavane kot vsak drug državljan. Osrednja tema nove zakonske določbe je uskladitev dosedanjega kazenskega zakonika z realnostjo. Temelji na dveh usmeritvah: spodbuja samozaposlenost in ureja prostovoljno prostitucijo ter z zvišanimi kaznimi zamejuje prisilno prostituiranje, otroško prostitucijo in črni trg z belim blagom. Kazni za slednje so zvišane na največ 6 let, za osebo, mlajšo od 16 let, udeležbo več kot ene osebe ali telesne poškodbe do 8 let in do 10 let, če sta pri kaznivem dejanju udeleženi dve osebi ali več oseb, pri tem pa je žrtev ali mlajša od 16 let ali poškodovana.

Slika 3

Za pridobitev delovne licence je treba izpolnjevati te skupine pogojev: lokacija (javna hiša) ne sme motiti javnega reda (to se nanaša predvsem na bližino cerkvenih poslopij, kjer so edini dosledni nasprotniki prostitucije); primernost stavbe (ne le glede požarne varnosti, ampak tudi dovoljšnjega delovnega prostora, primerne osvetlitve, dotoka zraka, počivalnic, kakovostnih vzmetnic ipd.); menedžment (prostitutka ne sme biti prisiljena v to, da proti svoji volji sprejme stranko, da proti svoji volji izvaja katerikoli spolni akt ali da pije alkoholne pijače s stranko). Licenčni sistem, kakršen je sedaj v veljavi, pomeni standardizacijo delovnih in

PROSTITUCIJA

zdravstvenih razmer in izdajanje delovnih dovoljenj tistim, ki izpolnjujejo pogoje. Vlada je postavila zakonske temelje, konkretna izvedba licenčnega sistema in nadzor nad njim pa sta zaupana krajevnim občinskim oblastem.

7. 2. SLABE STRANI

Ilegalno delo ima dva vidika: eden pomeni nezakonnost dela samega, drugi se nanaša na z legalnim delom zbran ilegalni denar. Plačevanje davkov je del političnega dogovora, ki ga pomeni zakonska reforma. Če to prostitutkam ali njihovim zvodnikom ni pogodu, bodo seveda še naprej delovali brez vednosti in nadzora mestnih oblasti. Legalizacija pomeni nadzor. Nad delavci in nad delovnimi razmerami. Hočeš nočeš, država je prevzela nadzor še nad delom sive ekonomije, kar subkulture v resnici so. Kriminal je civilna družba, čeprav je organizirana po strožjih vzorcih vladanja, kot so značilni za državo. Izenačenje odpravlja subkulturni status. In z njim posebnosti. Ob razmahu spolne industrije in njeni internacionalizaciji se je postavilo še eno vprašanje. Migrantk je toliko, da ne gre več za minorno število. Prihajajo iz drugih evropskih držav, Južne Amerike, Afrike in Jugozahodne Azije. Te ženske so včasih žrtve trgovine z belim blagom in zato na prednostnih seznamih ženskih gibanj. Doslej so bile enake med enakimi. Ko pa je vlada postala strpna do svojih, se je nehala njena strpnost do tujih. Težavo je država rešila tako, da je ločila prostitute in prostitutke na dva dela: tiste, ki prihajajo iz držav EU, in druge. Prvi imajo enake pravice kot domačini, z drugimi pa se ravna po zakonih ksenofobije. Pravna, medicinska in psihološka podpora bo zanje mogoča le še med sojenjem, potem bodo deportirani. Vsaka migrantka, ki bo detektirana, bo tudi izgnana.

Pred leti je vlada našla zelo učinkovit način, kako se znebiti tujih prostitutk. Lastnikom javnih hiš je prepovedala zaposlovanje oseb brez veljavnih dokumentov. Sama ni izvajala racij, so jih pa tuje policije, ki so iskale kakšno osebo. Če tuja policija naleti na takšno osebo v bordelu, bo ta zaprt. Združenje lastnikov "oken" je mestno občino tožilo - in tožbo zgubilo z argumentom, da so lastniki odgovorni za ilegalne dejavnosti na svojem območju delovanja. Tako tudi novi zakon, čeprav navidezno strpen, prispeva k zlomu morda najštevilnejše populacije prostitutk - nezaželenih tujcev.

PROSTITUCIJA

7. 3. INDIFERENCA

Podobno kot v Sloveniji, Ljudi na Nizozemskem prostitucija ne moti preveč, sprejemajo jo, dokler se jih ne tiče. Oblasti in širša javnost so nagnjene k ohranjanju statusa quo in sindromu NIMBY (not in my back yard - dopuščam, vendar le teoretično).

7. 4. ORGANIZACIJE

Želja po dekriminalizaciji je stara. Ko je država še gledala skozi prste organizirani prostituciji, ne da bi jo nadzorovala, so dekleta na poziv delala v takih razmerah, kot jih je določal zvodnik. Na tej podlagi so se razvili številna združenja in fundacije, ki so usklajevali želje treh strani: prostitutk, zvodnikov/lastnikov javnih hiš/oken/klubov in klientov. Organizacije, ki se posvečajo vprašanju trgovine s spolnimi užitki, so na Nizozemskem številne in raznolike. Posredujejo pri zdravstveni in socialni skrbi, zagotavljajo pravno pomoč, usklajujejo interese med različnimi stranmi. Fundacije, ki priskrbijo denar za tovrstno delovanje, so državne in neodvisne. Dve izmed močnejših, obe v Amsterdamu, sta nacionalni fundaciji De Rode Draad in Mr. A. de Graaf Foundation. Kolektiv prostitutk De Rode Draad je odprl administrativno vejo, Prosex, ki razbremenjuje delavke v seksualni industriji birokratskega dela, kadar so samozaposlene. Fundacija gospoda A. de Graafa ohranja tesne stike z vsemi organizacijami, ki delujejo na polju prostitucije. Samo v Amsterdamu delujejo še: Združenje lastnikov klubov, Fundacija proti trgovini z belim blagom, Fundacija klientov prostitutk, Nočno zavetišče cestnih prostitutk, organizacija vseh nočnih zavetišč na Nizozemskem, Fundacija za preventivo pred spolno prenosljivimi boleznimi, Prostitucijski informacijski center, Spolne storitve za hendikepirane ljudi, Inštitut za prevencijo zasvojenosti z alkoholom in drogami,...Kar se tiče organizacij, menim da so bolj organizirani kot v Sloveniji.

7. 5. VRSTA IN CENA PROSTITUCIJE

Na Nizozemskem naj bi bilo leta 1998 vseh poklicnih prostitutk 20.000. Nelegalnih in občasnih prostitutk pa je bilo precej več. V zadnjih desetletjih so se razvile številne nove oblike prostitucije, ki jih lahko razdelimo v dve skupini: javne oblike, kakršni sta izložbena in ulična prostitucija, in zaprte oblike, kot so tiste v zasebnih hišah in seksklubih, službe za spremstvo in prostitucija na domu prostitutk.

Ulična prostitucija je zelo neodvisna, vendar prav tako nevarna oblika.

PROSTITUCIJA

Izložbena prostitucija je atraktivna, tipično nizozemska oblika prostitucije. Red Light District je ena glavnih turističnih privlačnosti Amsterdama. V vseh večjih mestih človek zlahka najde ulice z okni. Pogosto so del mestnega jedra.

Asexklubi so zaprti bordeli z barom. Nekateri so zelo skromni, najdejo pa se tudi izjemno razkošni in še vse, kar je vmes. Seksklubi so lahko v središču mesta ali na podeželju.

Pri spremljevalnih službah gre za tisti spekter prostitutk, ki prodajajo storitve na klientovem domu ali v hotelu. To so lahko luksuzna dekleta na poziv, ki tešijo preobremenjene poslovneže, ali gospodinje, ki sprejemajo občasne stranke v obojestransko zadovoljstvo.

Moška trgovina s seksom je razširjena v glavnem v večjih mestih. Fantje se oglašajo večinoma po časopisih ali pa najdejo stranke na železniških postajah, v barih in savnah. Številni dečki delujejo tudi prek agencij. Nizozemci, verjetno nasprotno od Slovencev, navadno precenjujejo bogastvo, ki si ga prostitutke naberejo s prodajo spolnosti. V resnici pa je to edini biznis, ki ohranja enake cene že dvajset let. Deloma temu botruje gospodarska recesija, deloma slaba notranja organizacija posla. Še več: davčne službe so odkrile v prostituciji zanimiv gospodarski sektor. Zgodbe o luksuznem življenju in lahkem denarju so v posameznih primerih resnične, za večino pa je to še vedno trdo delo za vsakdanji kruh. Čeprav je za zdaj še nemogoče natančno ugotoviti dohodek prostitutk, raziskava fundacije gospoda A. de Graafa ponuja nekaj indikacij: "Če upoštevamo ure, ki jih prostitutke porabijo za delo, pa pri tem ne služijo denarja (čakanje na stranke), je cena na uro za vse prostitutke enaka: približno 30 guldnov - malo manj kot 3000 tolarjev. Dekleta na poziv dobijo 61 guldnov. Prostitutke, ki delajo na domu, z 81 guldni zaslužijo največ, glede na to, da jim ni treba zapravljati časa s čakanjem na kliente. Delajo pa le nekaj dni na mesec, torej je končni izračun enak kot pri tistih, ki delajo za okni."

7. 6. PROBLEMI

Čeprav je prostitucija na Nizozemskem legalna, je preveč trgovine s seksom v centru mesta, je dejal župan Amsterdama Job Cohen. Ta je še dodal, da ta trgovina prinaša tudi izkoriščanje in prodajo žensk, poleg tega pa tudi druge vrste kriminala, med drugim tudi pranje denarja.

Nizozemsko sodišče je odredilo zaprtje vodilnega amsterdamskega bordela Yab Yum Club. Zaprtje bordela je del kampanje s čimer želijo nizozemske oblasti zmanjšati oziroma onemogočiti povezave trgovine z belim blagom in organiziranim kriminalom. Zaprtju naj bi

PROSTITUCIJA

botrovalo tudi dejstvo, da je bordel prevzela motoristična skupina Hells Angels, kar pa vodstvo bordela sicer zanika. Mesto Amsterdam je že v septembru oznanilo, da namerava v predelu kjer se zadržujejo prodajalke ljubezni odkupiti več kot 50 prostorov in jih spremeniti v poslovne lokale ali domove.

8 ZAKLJUČEK

Moja seminarska naloga se zaključuje, upam da sem zajela bistvo in da ste mojo nalogo z veseljem prebrala.

Sama sem mnenja, da bi se prostitucija tudi v Sloveniji lahko legalizirala, saj bi tako bilo manj problemov, sploh pa se mi to ne zdi stvar, ki bi se je morala država sramovati.

VIRI

1. **JURIJ POPOV → Sence rdečih luči, Založba magnolija Ljubljana
1999**

PROSTITUCIJA

2. **MARKO VIDNJEVIČ → Erotični masažni saloni v Ljubljani.**
Glasnik slovenskega etnološkega društva 37, št. 3, str. 62-65
3. **http://www.forum22.org/?item=prostitucija_na_slovenskem&root=aktualno&rootID=310**
4. **<http://www.mladina.si/tednik/200050/clanek/prostitucija/>**
5. **<http://www.viva.si/clanek.asp?arhiv=1&id=2141>**
6. **<http://www.zanimivo.si/tag/prostitucija>**

PRILOGE - (intervju z eno izmed prostitutk)

ŠTUDENTKA P.

23 – letna P. z Gorenjske, ki se je v neki številki osrednjega slovenskega oglasnika ponujala pod oglasom 22 – letna, seksi, igriva tigrica, blondinka vročih oblin, išče moškega, da ga popelje v svet ekstaze, 100% diskretnost, je bila pripravljena odgovoriti na nekaj vprašanj. Vendar le po telefonu. V resnici je rjavolaska, vitkega telesa in nežnega glasu, ki ne pije, ne kadi in ne uživa drog. Študira na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Po telefonskem pogovoru

PROSTITUCIJA

sodeč je umirjena, tiha in prijazna.

Kako dolgo se že ukvarjaš s prostitucijo?

Še ne eno leto.

Kaj te je popeljalo v to službo?

Tipično vprašanje. Pa vedno isti odgovor. Denar. Želja po boljšem finančnem stanju.

Prostitutke si tisti, ki jih še niso videli v živo, večinoma predstavljajo v mini krilih, z rdečimi ustnicami in v mrežastih nogavicah. Je to zgolj stereotipna slika? Kako se za na zmenek s stranko oblečeš ti?

(smeh) Ja, pa vse so grde in preveč naličene. Ja, to je malo zgrešeno. Ljudje preveč gledajo ameriške filme in posplošujejo. Saj ne rečem, da se nekatere prostitutke v Sloveniji ne oblačijo približno tako, ampak mislim, da so to kake starejše gospe, ki pa tudi čisto drugače gledajo na vse skupaj kot pa me, mlajše. Jaz se oblečem čisto normalno, moderno. Malo bolj drzen make up je sicer skoraj obvezen, pa tudi v kakšnem raztegnjenem puloverju in trenirki ne grem. To še do trgovine ne. Če bi se oblekla tako, kot so prostitutke oblečene v filmih, bi takoj vsi vedeli, kdo in kaj sem. Tega pa nočem. Pa tudi niti malo mi ni všeč takšen stil oblačenja, niti ni privlačen.

Kdo so tvoji klienti? Iz kakšnega socialnega okolja prihajajo?

Zelo različno. Včasih se zanimajo 19 – letniki, pa tudi starejši, ki so stari tudi čez 55 let. Takšne zavrnem. Pač imam postavljene meje. Pa tudi s tistimi, ki pretirano pijejo in smrdijo, nočem imeti opravka. Čeprav skoraj vsak, ki pride prvič, vsaj malo smrdi po alkoholu. Zdaj že imam nekaj rednih strank in teh se poskušam držati, saj jim bolj ali manj zaupam. Mislim, da me na nek način tudi one spoštujejo. Moji redni klienti so premožnejši gospodje, urejeni, higieniški. Eni so nesrečno poročeni, drugi ločeni, stari so pa tam od 28 do 43 let. To, kar pišejo nekateri časopisi, da k prostitutkam največkrat hodijo podjetniki in bogati, pri meni sploh ni nobeno pravilo. Res pa je, da imamo me raje takšne, ker so ponavadi bolj kulturni in spoštljivi, pa še kakšno napitnino ali darilo ti dajo. Tarife pa so tako ali tako takšne, da si prostitutko lahko privoščiš vsak.

S koliko strankami se povprečno srečaš v enem dnevu?

Odvisno. Včasih z nobeno, včasih jih pokliče 5. Povprečno pa recimo z dvema.

Kakšne spolne usluge nudiš in koliko zaračunaš za posamezno storitev?

V bistvu skoraj vse. No, kar je bolj klasika. H kakšnim ekstremnim uslugam me ne spravi nihče. Biči in kakšni čudni pripomočki odpadejo. Za pol ure ponavadi računam 10 000 SIT, za eno uro 16 000 SIT, za oralni seks samo 8 000 SIT. Različno.

Potem tvoj mesečni zaslužek močno presega mesečne dohodke, pridobljene z delom preko študentske napotnice. Je ta presežek tudi razlog za to, da si raje izbrala prostitucijo kot kakšno študentsko delo?

Seveda. Saj se da preživeti tudi s tistim denarjem, ki ga dobiš kot natak, za kaj več pa ne ostane dosti. Zdi pa se mi tudi, da te pri teh študentskih delih vsi izkoriščajo. Dostikrat delaš kot črnc, dobiš pa bolj malo. Prva spodbuda za to delo mi je seveda dobro plačilo. Ne delam tega zato, ker nimam drugih možnosti ali zato, ker bi mi bilo lepo, ker bi pri tem uživala ali podobno. Poleg tega pa lahko tudi hodim na predavanja, saj sama izbiram, kdaj bom delala. In to je večinoma, če se le da, pozno popoldne ali zvečer. Se pa tudi zgodi, da delam dopoldne. Odvisno, s kom.

PROSTITUCIJA

Kako iščeš kliente? Izključno preko mobitela?

Na ulici se ne nastavljam, če to misliš. Tega v Ljubljani tako ali tako ni, kar je logično. Ljubljana je premajhna za takšno iskanje moških, saj nikoli ne veš, kdo se bo sprehajal mimo kraja, kjer se ti nastavljaš. Moških v bistvu ne iščem jaz. Oni iščejo mene preko oglasov, se pravi preko telefona.

Imaš kakšno negativno izkušnjo s stranko?

Za zdaj ne. Pa mislim, da pri nas niti ni tako hudo. To so ljudje spet potegnili iz filmov.